

COMISIA
EUROPEANĂ

ÎNALTUL REPREZENTANT AL
UNIUNII PENTRU AFACERI
EXTERNE ȘI POLITICA
DE SECURITATE

Bruxelles, 6.12.2023
JOIN(2023) 51 final

COMUNICARE COMUNĂ CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Ura nu își are locul aici: o Europă unită împotriva urii

Uniunea se întemeiază pe valorile respectării demnității umane, libertății, democrației, egalității, statului de drept, precum și pe respectarea drepturilor omului, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților.

Aceste valori sunt comune statelor membre într-o societate caracterizată de pluralism, nediscriminare, toleranță, justiție, solidaritate și egalitate între femei și bărbați.

Articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană

1. INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR ÎMPOTRIVA URII

Valorile stabilite în tratatele UE nu sunt nici teoretice, nici opționale, ci sunt condițiile esențiale pe care se întemeiază societățile noastre democratice și pluraliste. Ele trebuie să se aplice tuturor cetățenilor UE. Fiecare persoană, fiecare comunitate, fiecare credință merită același respect. Coeziunea societății noastre este subminată atunci când se exercită presiuni asupra anumitor grupuri.

În ultimele săptămâni, Europa a fost martora unor scene care speram să nu se mai repete niciodată. Atacurile criminale violente asupra comunității evreiești ne-au reamintit într-un mod șocant că nu putem niciodată să acceptăm reapariția urii. Este inacceptabil ca membrii comunităților evreiești să se simtă nesiguri și să se teamă să își ducă viața de zi cu zi, să își trimită copiii la școală, să trăiască în campusuri universitare sau să meargă la locul de muncă. Este inacceptabil faptul că îngrijorările legate de securitate au fost parțial responsabile de scăderea populației evreiești din UE în ultimii ani, un număr mare de persoane preferând să migreze în afara UE. Comunitățile evreiești din Europa sunt o parte intrinsecă a istoriei, a culturii și a societății noastre, iar antisemitismul este incompatibil cu tot ceea ce reprezintă Uniunea Europeană. Situația actuală este incompatibilă cu drepturile omului, cu valorile noastre și cu modul nostru de viață european.

Acest lucru este valabil pentru toate formele de ură. Constatăm o accentuare a urii față de musulmani, aceștia confruntându-se cu intimidări, hărțuire și discriminări. Toate diferitele aspecte care fac din Europa o societate atât de diversă necesită respect¹. Acest lucru face parte integrantă din diversitatea noastră, a europenilor.

Există dovezi clare că în ultimele săptămâni s-a înregistrat o accentuare a urii la un nivel mai general. Ura duce la și mai multă ură: este o forță distructivă nu doar pentru anumite comunități, ci pentru noi toți. Ura reprezintă un risc pentru societatea și democrația noastră. Nu putem accepta ca oamenii să fie împiedicați să își joace pe deplin rolul din cauza aspectului sau a convingerilor lor, a persoanelor pe care le iubesc sau a locului din care provin. Istoria europeană arată că stând deoparte și urmărind desfășurarea lucrurilor în tăcere nu facem decât să creăm condițiile pentru accentuarea urii. Limbajul depreciativ alimentează sentimentul de impunitate față de atacurile asupra anumitor comunități sau persoane. Cei care doresc să submineze democrațiile noastre folosesc dezinformarea, acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine pentru a incita la conflict. Sunt exploatate astfel și alte tensiuni sociale, precum excluziunea socială și sărăcia, pentru a selecta grupurile

¹ La 6 noiembrie 2023, trimișii speciali și coordonatorii pentru combaterea antisemitismului au emis o [declarație comună](#) privind combaterea urii antisemite. La 29 noiembrie 2023, coordonatorii, reprezentanții speciali și ambasadorii implicați în combaterea urii față de musulmani și a rasismului au emis [o declarație internațională privind combaterea tuturor formelor de ură, în special a urii față de musulmani](#).

care vor deveni ținta stigmatizării. Libertatea de exprimare este un drept fundamental și o valoare prețuită, dar legislația privind drepturile omului recunoaște că aceasta nu trebuie exploatată pentru a incita la ură și violență. Și nu ar trebui să existe impunitate pentru cei care întrec limita.

Istoria și valorile noastre comune implică responsabilitatea de a proteja comunitățile evreiești din Europa **și de a rămâne uniți în solidaritate cu acestea, precum și de a combate ura, găsirea de țapi ispășitori și denigrarea oricărei persoane din cauza rasei sau a originii sale etnice, a credinței, a genului sau a sexualității sale.** Violența și ura observate în ultimele săptămâni – atât prin acțiuni directe, cât și prin incitare – sunt inacceptabile și necesită un răspuns ferm și hotărât.

Prezenta comunicare este un apel la acțiune adresat tuturor europenilor, pentru a ne asigura că Europa este un loc în care ne putem bucura cu toții de valorile noastre fundamentale, în condiții de egalitate. Indiferența sau ignoranța reprezintă o amenințare nu doar pentru persoanele care se confruntă cu discriminarea, ci și pentru existența unei societăți deschise și diverse, pentru democrație și pentru modul de viață european. Lipsa de acțiune nu este o opțiune. Trebuie să luăm atitudine și să rămânem uniți.

Ura se poate manifesta sub mai multe forme: comportament agresiv, hărțuire, abuz verbal sau insulte, dezinformare, amenințări sau instigări la violență, până la violența propriu-zisă. Prevalența sa în întregul spectru social și politic necesită un răspuns cuprinzător.

În ultimii ani, **Comisia a colaborat cu Parlamentul European și cu Consiliul pentru a elabora un set de instrumente juridice și inițiative de politică menite să promoveze și să protejeze valorile comune și drepturile fundamentale ale UE prevăzute în tratatele noastre și în Carta drepturilor fundamentale a UE.**

Cadrul central al UE pentru un **răspuns comun puternic la discursurile rasiste și xenofobe de incitare la ură și la infracțiunile motivate de ură** este Decizia-cadru din 2008 privind combaterea rasismului și a xenofobiei². Aceasta stabilește un **cadru de drept penal care să garanteze că, în întreaga UE, anumite manifestări grave ale rasismului și xenofobiei sunt pasibile de sancțiuni penale efective, proporționale și disuasive.** În special, decizia prevede obligația statelor membre de a incrimina discursul de incitare la ură – incitarea publică la violență sau la ură pe criterii de rasă, culoare a pielii, religie, descendență sau origine națională sau etnică³ – și de a lua în considerare în mod corespunzător motivele rasiste atunci când se stabilesc pedepsele pentru autorii unor acte infracționale. Autoritățile naționale trebuie să investigheze, să urmărească penal și să judece cazurile de presupuse infracțiuni motivate de ură sau discursuri de incitare la ură, inclusiv apologia publică, negarea în mod public și minimizarea vădită în public a Holocaustului.

S-au depus eforturi importante pentru a se asigura transpunerea integrală și corectă a deciziei-cadru, în special prin lansarea unor proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva a treisprezece state membre începând din octombrie 2020. Acest lucru a condus la acțiuni din partea a zece state membre. Este nevoie de mai multe acțiuni din partea celorlalte state membre pentru punerea în aplicare efectivă a acestor norme pe deplin.

² Decizia-cadru 2008/913/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal, JO L 328, 6.12.2008, p. 55.

³ Articolul 1 din decizia-cadru.

În decembrie 2021, Comisia a propus **extinderea actualei liste a „infracțiunilor incriminate de UE” prevăzută în tratate cu discursurile de incitare la ură și cu infracțiunile motivate de ură**⁴, pentru a se unifica actualele abordări divergente și fragmentate ale statelor membre cu privire la infracțiuni și pentru a se asigura o protecție coerentă a victimelor în întreaga UE. În acest scop este nevoie de o decizie unanimă a Consiliului, cu aprobarea Parlamentului European, care ar permite apoi Comisiei să prezinte o propunere legislativă de consolidare a cadrului juridic existent privind combaterea discursurilor de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură în întreaga UE. Evenimentele recente subliniază **necesitatea adoptării rapide a acestei decizii a Consiliului**, pentru a se proteja valorile comune ale UE, care sunt subminate de toate formele de discurs de incitare la ură și de infracțiuni motivate de ură, indiferent de persoanele și grupurile vizate.

2. PROTEJAREA PERSOANELOR ȘI A LOCURILOR

„Nimeni nu se naște urând o altă persoană din cauza culorii pielii, a mediului din care provine sau a religiei sale. Pentru a urî, oamenii trebuie să învețe să facă acest lucru și, dacă pot învăța să urască, pot fi învățați și să iubească, pentru că dragostea vine mai firesc în inima omului decât opusul ei.”

Nelson Mandela – președintele Africii de Sud (1994-1999)

Strategia privind uniunea securității pentru perioada 2020-2025⁵ a subliniat necesitatea securității pentru toți cetățenii UE, în conformitate cu valorile și principiile UE.

Europa se confruntă astăzi cu o creștere alarmantă a discursurilor de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură⁶. Aceasta include atât atacurile fizice⁷, cât și pe cele online⁸ și se adaugă discriminării rasiale existente. Dovezile sugerează că discursurile de incitare la ură și ostilitatea afectează în mod special comunitățile evreiești și musulmane⁹. Îngrijorările

⁴ „O Europă mai favorabilă incluziunii și mai protectoare: includerea discursului de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură în lista infracțiunilor incriminate de UE”, [COM\(2021\) 777 final](#), 9.12.2021. Această inițiativă este unul dintre rezultatele anunțate în 2020 în Planul de acțiune pentru democrația europeană.

⁵ Strategia UE privind uniunea securității, [COM\(2020\) 605 final](#), 24.7.2020.

⁶ Datele produse de proiectul finanțat de UE „Observatorul european al urii în mediul online” arată, pe baza celor opt milioane de mesaje online analizate în UE, că nivelul toxicității urii a crescut cu 30 % de la începutul anului 2023. Nivelurile sunt mai ridicate în limbile franceză, rusă, slovacă și spaniolă. <https://eooh.eu/>.

⁷ Deși autoritățile publice nu au elaborat încă statistici, societatea civilă și mass-media au citat numeroase exemple. Organizațiile societății civile din Germania au evidențiat creșteri bruște ale incidentelor atât antisemite (sursa: RIAS), cât și antimusulmane (sursa: CLAIM). Relatările din presă au înregistrat creșteri importante ale atacurilor antisemite în Franța (sursa: Le Monde), Austria (sursa: euractiv) și Țările de Jos (sursa: jta.org).

⁸ Un studiu a înregistrat o creștere de peste 50 de ori a volumului absolut de comentarii antisemite la videoclipuri de pe YouTube referitoare la conflictul dintre Israel și Palestina în cursul lunii octombrie. Proporția generală a mesajelor antisemite a crescut de peste două ori în aceeași perioadă (sursa: [isdglobal.org](#), 31 octombrie 2023). O cercetare similară efectuată pe platforma X arată că numărul de postări care conțin cuvinte-cheie antimusulmane a crescut brusc în weekendul în care au avut loc atacurile teroriste ale Hamas, creșterea înregistrată fiind de peste patru ori față de cele două zile precedente (sursa: [isdglobal.org](#), 2 noiembrie 2023).

⁹ „Being Black in the EU” (Ce înseamnă să fii persoană de culoare în UE), un raport publicat de Agenția pentru Drepturi Fundamentale în octombrie 2023, evidențiază că o treime dintre respondenți au fost victime ale hărțurii rasiste în cei cinci ani anteriori sondajului, iar 4 % dintre respondenți s-au confruntat cu acte de violență rasistă.

legate de securitate, precum și percepția că lipsește hotărârea de a combate antisemitismul au jucat un rol important¹⁰ în acțiunile întreprinse anterior, care acum trebuie intensificate.

- *Protecția împotriva amenințărilor fizice*

Autoritățile de aplicare a legii au o responsabilitate deosebită de a acționa ca un vârf de lance împotriva riscurilor pe care discursurile de incitare la ură și infracțiunile motivate de ură le prezintă pentru securitatea personală. Grupul la nivel înalt privind combaterea discursurilor de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură¹¹ ajută statele membre să dezvolte cursuri de formare și consolidarea capacităților pentru autoritățile de aplicare a legii, să îmbunătățească înregistrarea și colectarea de date privind infracțiunile motivate de ură și să încurajeze victimele să raporteze infracțiunile motivate de ură. Grupul colaborează cu agențiile UE pentru a îmbunătăți formarea poliției în ceea ce privește infracțiunile motivate de ură și sprijinirea victimelor infracțiunilor motivate de ură¹². Este esențial ca, în toate cazurile, comunitățile expuse riscului să fie implicate în elaborarea și punerea în aplicare a strategiilor de securitate¹³.

Printre acțiunile în curs se numără următoarele:

- Agenția UE pentru Formare în Materie de Aplicare a Legii (CEPOL) organizează evenimente specifice și cursuri de formare online axate în mod special pe antisemitism, pe ura față de musulmani și, în sens mai larg, pe măsurile de protecție împotriva rasismului. O reuniune cu agențiile de aplicare a legii din statele membre, care va avea loc la Budapesta în aprilie 2024, se va axa pe îmbunătățirea coordonării și pe punerea în aplicare eficace a legislației privind infracțiunile motivate de ură.
- De asemenea, Europol va intensifica sprijinul acordat autorităților de aplicare a legii pentru a utiliza instrumente de investigație cibernetică pentru identificarea infractorilor care operează online și a rețelelor implicate în infracțiuni motivate de ură.
- Strategia europeană în materie de formare judiciară pentru perioada 2021-2024¹⁴ include activități specifice pentru formarea privind aplicarea Cartei drepturilor fundamentale a UE, inclusiv pentru formarea în contextul acțiunii UE împotriva urii.
- Pe Platforma europeană de formare a portalului e-justiție sunt disponibile materiale de formare privind combaterea discriminării, inclusiv a antisemitismului, care vor sta la baza următoarei etape a formării judiciare europene.

Aceste măsuri trebuie să fie sprijinite de o **rețea de puncte de contact naționale pentru asigurarea respectării legii, specializate în investigațiile penale** cu privire la discursurile de incitare la ură și la infracțiunile motivate de ură, pentru a se consolida coordonarea cu activitățile de la nivelul UE, cum ar fi cele desfășurate în cadrul Grupului la nivel înalt privind

¹⁰ Strategia UE privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești (2021-2030), [COM\(2021\) 615 final](#), 5.10.2021.

¹¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/combating-discrimination/racism-and-xenophobia/combating-hatesccscsc-speech-and-hate-crime_en.

¹² În special FRA și CEPOL, precum și Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE).

¹³ Începând din 2021, Comisia a organizat, împreună cu OSCE/ODIHR și cu Congresul Evreiesc Mondial, șapte evenimente între autoritățile naționale de aplicare a legii și comunitățile evreiești, pentru a consolida cooperarea acestora în materie de securitate. Următorul eveniment este planificat să aibă loc la 11 decembrie 2023 în Italia.

¹⁴ „Asigurarea justiției în UE – o strategie europeană în materie de formare judiciară pentru perioada 2021-2024”, [COM\(2020\) 713 final](#), 2.12.2020.

combaterea discursurilor de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură, sprijinul transfrontalier pentru investigații și schimbul de bune practici și instrumente¹⁵.

Strategia UE privind drepturile victimelor pentru perioada 2020-2025¹⁶ a evidențiat necesitatea de a se asigura asistență de specialitate și protecție pentru victimele infracțiunilor motivate de ură. Aceasta a subliniat faptul că infracțiunile motivate de ură afectează în mod disproporționat anumite comunități, cum ar fi evreii sau musulmanii. Strategia prevede acțiuni care să încurajeze raportarea infracțiunilor¹⁷, o mai bună investigare a motivelor prejudecăților și consolidarea asistenței acordate victimelor infracțiunilor rasiste și xenofobe. Această activitate este susținută prin finanțare din partea UE pentru victimele infracțiunilor motivate de ură și prin inițiative de sensibilizare în cadrul programelor „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” (CEDV) și „Justiție”. În iulie 2023, Comisia a adoptat o propunere de propunere de **revizuire a Directivei privind drepturile victimelor**¹⁸. Adoptarea rapidă a acestei revizuii ar consolida protecția victimelor vulnerabile, printre care și victimele infracțiunilor motivate de ură, și ar asigura o mai bună identificare a nevoilor specifice ale victimelor infracțiunilor motivate de ură, precum și o aplicare mai cuprinzătoare a asistenței de specialitate și a măsurilor de protecție.

O serie de atacuri violente care au avut loc în întreaga Europă au arătat că **lăcașurile de cult și centrele comunitare au nevoie de protecție**. Deși autoritățile naționale sunt responsabile de protejarea cetățenilor, majoritatea comunităților evreiești și a organizațiilor societății civile au fost nevoite să investească fonduri semnificative în propriile măsuri de securitate. Din acest motiv, Strategia UE privind combaterea antisemitismului¹⁹ a priorizat acordarea de sprijin statelor membre și comunităților evreiești pentru consolidarea protecției lăcașurilor de cult, ca parte a eforturilor de protejare a spațiilor publice. UE a identificat protecția spațiilor publice ca fiind o prioritate și a mobilizat finanțare din Fondul pentru securitate internă în cadrul Agendei sale privind combaterea terorismului din 2020²⁰. Dintre spațiile publice care trebuie protejate, s-a acordat o atenție deosebită lăcașurilor de cult.

Începând din 2020, programul PROTECT sprijină o serie de proiecte transnaționale și interreligioase efectuând **evaluarea vulnerabilității lăcașurilor de cult** și oferind formare liderilor religioși și comunităților acestora²¹. Această experiență a contribuit la alocarea de noi

¹⁵ Această propunere este urmărită de președinția spaniolă în cadrul Consiliului.

¹⁶ Strategia UE privind drepturile victimelor (2020-2025), COM(2020) 258 final, 24.6.2020.

¹⁷ Subraportarea încurajează continuarea victimizării, conduce la impunitatea infractorilor și determină un nivel mai scăzut de securitate pentru toate grupurile afectate de infracțiunile motivate de ură. Un sondaj realizat de FRA privind antisemitismul a concluzionat că 79 % dintre evreii care au fost victime ale hărțuirii antisemite nu au raportat cele mai grave incidente. Sondajul FRA, „Experiences and perceptions of antisemitism – Second survey on discrimination and hate crime against Jews in the EU” (Experiențe și percepții ale antisemitismului – Al doilea sondaj privind discriminarea și infracțiunile motivate de ură îndreptate împotriva evreilor în UE), 2018.

¹⁸ Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2012/29/UE de stabilire a unor norme minime privind drepturile, sprijinirea și protecția victimelor criminalității, [COM\(2023\) 424 final](#).

¹⁹ „Strategia UE privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești (2021-2030)”, [COM\(2021\) 615 final](#), 5.10.2021.

²⁰ „Agenda UE privind combaterea terorismului: anticipare, prevenire, protejare și răspuns”, [COM\(2020\) 795 final](#), 9.12.2020.

²¹ Cererea de propuneri PROTECT din 2020 a alocat 14,5 milioane EUR pentru proiecte privind protecția lăcașurilor de cult, dintr-un total de 22,7 milioane EUR. În cererea de propuneri din 2022, proiectele privind protecția lăcașurilor de cult au primit 8,3 milioane EUR din bugetul total de 17,8 milioane EUR. În cadrul acestor cereri de propuneri, au fost selectate unsprezece proiecte privind protecția lăcașurilor de cult, dintre care șase au parteneri evrei, iar unul este axat în întregime pe îmbunătățirea protecției comunităților evreiești, [EUCARE](#). Cinci dintre proiecte au parteneri musulmani în cadrul consorțiilor lor.

finanțări în 2022 pentru extinderea programului și protejarea lăcașurilor de cult și a comunităților de toate credințele, cu proiecte axate pe protejarea lăcașurilor de cult evreiești, a stabilimentelor de învățământ și de adunări comunitare evreiești, în colaborare cu organizații printre care și Centrul de securitate și criză al Congresului Evreiesc European²². Finanțarea este majorată acum și mai mult, odată cu viitoarea cerere de propuneri privind protecția spațiilor publice, în care lăcașurile de cult, precum sinagogile și moscheile, școlile religioase și adunările comunitare vor constitui una dintre prioritățile-cheie. Având în vedere caracterul urgent al acestei chestiuni, respectiva cerere de propuneri va fi devansată pentru 2023 față de planificarea sa inițială pentru 2024, inclusiv finanțarea specifică pentru combaterea antisemitismului²³. În plus, Comisia sprijină statele membre să își adapteze răspunsul național, inclusiv prin finanțare suplimentară prin intermediul Fondului pentru securitate internă, pentru a aborda prioritățile imediate²⁴.

La cerere, se desfășoară misiuni specifice de consilieri ai UE în materie de protecție a securității²⁵, apelându-se la o rezervă de expertiză pentru a sprijini statele membre în ceea ce privește evaluările vulnerabilității: acestea au fost utilizate pentru a cartografia vulnerabilitățile existente atât în lăcașurile de cult și în alte spații publice, cât și în infrastructura critică²⁶. În 2021, Comisia a publicat un Ghid rapid pentru sprijinirea protecției lăcașurilor de cult²⁷, care a fost utilizat în cadrul evenimentelor de formare a formatorilor din Polonia și Suedia privind protecția lăcașurilor de cult dedicate credinței iudaice. Acesta a fost susținut în 2022 printr-un Manual privind securitatea de la stadiul conceperii²⁸, care servește drept sursă de inspirație pentru autorități în ceea ce privește integrarea aspectelor legate de securitate în proiectarea spațiilor publice viitoare și în renovarea celor existente. Pentru a aborda în continuare această formă de ură ar trebui utilizată baza de date privind ura față de musulmani, creată de Agenția pentru Drepturi Fundamentale²⁹.

Comisia:

- va consolida **programul PROTECT** din cadrul **Fondului pentru securitate internă**, prin creșterea finanțării și adăugarea unei priorități privind protecția în special a lăcașurilor de cult, a școlilor religioase și a adunărilor comunitare evreiești;
- **va accelera** viitoarea cerere de propuneri.

Comisia îndeamnă:

²² Proiectul respectiv, care a fost finalizat în acest an și a cărui finanțare s-a ridicat la 2,5 milioane EUR, a permis dotarea a 1000 de lăcașuri de cult din Europa cu tablete pentru situații de urgență.

²³ Noua cerere de propuneri PROTECT va fi lansată până la sfârșitul anului 2023; bugetul total se va ridica la 30 de milioane EUR și va include o creștere de 5 milioane EUR pentru abordarea amenințărilor generate de creșterea antisemitismului.

²⁴ Se prevede o finanțare suplimentară de 3 milioane EUR.

²⁵ Consilierii UE în materie de protecție a securității (CPS) reprezintă o inițiativă din cadrul Agendei privind combaterea terorismului.

²⁶ Ghidul practic al Comisiei privind protecția lăcașurilor de cult a fost susținut prin reuniuni axate pe protejarea siturilor evreiești care au avut loc în Polonia în 2021 și în Suedia în 2022.

²⁷ [Ghid rapid al UE pentru sprijinirea protecției lăcașurilor de cult \(europa.eu\)](https://europa.eu/rapid-aid-for-the-protection-of-religious-cultural-sites).

²⁸ <https://counterterrorism.ec.europa.eu/book.php>.

²⁹ Baza de date conține constatările organismelor naționale din domeniul drepturilor omului în legătură cu incidente motivate de ura față de musulmani, cum ar fi violența, infracțiunile contra patrimoniului, incitarea la violență sau la ură, alte forme de discursuri de incitare la ură, discriminarea, hărțuirea – <https://fra.europa.eu/en/databases/anti-muslim-hatred/>.

- Consiliul să decidă **extinderea listei actuale a „infrapecuniilor incriminate de UE”** prevăzută în tratate **pentru a include discursurile de incitare la ură și infracuniile motivate de ură**;
- Parlamentul European și Consiliul să adopte rapid **Directiva privind drepturile victimelor** revizuită.

Comisia apelează la/va coopera cu:

- **CEPOL** pentru a organiza evenimente specifice și cursuri de formare online axate în special pe măsuri de protecție împotriva rasismului, a antisemitismului și a urii față de musulmani;
- **Europol** pentru a intensifica sprijinul acordat autorităților de aplicare a legii în vederea utilizării instrumentelor de investigație cibernetică pentru identificarea rețelelor implicate în discursuri de incitare la ură și în infracuniile motivate de ură.

— *Protecția împotriva amenințărilor online*

Mediul online s-a transformat într-un vector esențial pentru democrațiile noastre, dar el oferă, în același timp, spațiu pentru conținut ilegal, discursuri de incitare la ură și încercări insidioase de răspândire și întetire a urii și a extremismului violent³⁰. Îngrijorarea cu privire la antisemitism în special și discursurile de incitare la ură în general au reprezentat o forță motrice majoră pentru intensificarea acțiunilor.

UE a elaborat o serie de legi și inițiative pentru a aborda diferitele amenințări implicate în sfera digitală. **Actul legislativ privind serviciile digitale³¹ (*Digital Services Act – DSA*) are în centrul său siguranța utilizatorilor**. El include noi **obligații ale platformelor online de a combate conținutul ilegal**. Platformele desemnate drept platforme online sau motoare de căutare online foarte mari au obligația de a evalua și de a atenua riscurile sistemice inerente diseminării de conținut ilegal și impactul negativ asupra drepturilor fundamentale, a proceselor democratice, a discursului civic și a proceselor electorale, inclusiv riscurile de dezinformare, precum și asupra securității publice. În ceea ce privește platformele online foarte mari și motoarele de căutare online foarte mari, Comisia are competențe directe de supraveghere și de asigurare a respectării legii³². Actul legislativ privind serviciile digitale permite Comisiei să solicite platformelor să furnizeze date care să demonstreze că își îndeplinesc angajamentele. Comisia a intrat rapid în contact cu cele mai relevante întreprinderi din domeniul tehnologiei, subliniind riscurile generate de conflictul actual și trimițând cereri oficiale de informații cu privire la evaluările riscurilor și la măsurile de atenuare necesare. Un nou mecanism de răspuns la incidente a fost activat pentru prima dată de autoritățile irlandeze în urma incidentelor violente care au avut loc la Dublin la 23 noiembrie 2023³³.

Una dintre măsurile de atenuare a riscului de conținut ilegal prevăzute în Actul legislativ privind serviciile digitale constă în aderarea la coduri de conduită recunoscute. Codurile de

³⁰ A se vedea raportul FRA „Online content moderation – [Current challenges in detecting hate](#)” (*Moderarea conținutului online – provocările actuale în detectarea urii*).

³¹ Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind o piață unică pentru serviciile digitale (Actul legislativ privind serviciile digitale) și de modificare a Directivei 2000/31/CE, [COM\(2020\) 825 final](#), 15.12.2020.

³² Comisia a adoptat recent o recomandare privind coordonarea răspunsului la incidentele generate în special de diseminarea conținutului ilegal. Acest lucru încurajează statele membre să răspundă în mod coordonat și consecvent la incidente.

³³ De către *Coimisiún na Meán* (www.cnam.ie).

conduită sunt părți esențiale ale cadrului de asigurare a respectării Actului legislativ privind serviciile digitale pentru atenuarea riscului unor tipuri specifice de conținut ilegal. Din 2016, Comisia colaborează cu principalele platforme în cadrul **Codului de conduită privind combaterea discursurilor ilegale de incitare la ură din mediul online**. Unul dintre angajamentele esențiale asumate de platformele participante în cadrul Codului de conduită este acela de a evalua discursurile ilegale de incitare la ură care le sunt notificate în majoritatea cazurilor în termen de 24 de ore și de a elimina rapid conținutul ilegal. Negocierile referitoare la un **nou cod de conduită privind combaterea discursurilor ilegale de incitare la ură din mediul online**, aflate în desfășurare din martie 2023, urmează să fie finalizate rapid, iar noul cod va deveni cod de conduită oficial în temeiul Actului legislativ privind serviciile digitale³⁴. Un obiectiv principal al revizuirii codului este de a îmbunătăți capacitatea lui de prevenire și de a-l transforma într-un instrument care poate contribui la anticiparea unei amenințări în creștere reprezentate de un discurs de incitare la ură înainte ca respectivul conținut să devină viral.

Actul legislativ privind serviciile digitale recunoaște în mod expres rolul **notificatorilor de încredere de a identifica și semnaliza discursurile de incitare la ură din mediul online și de a permite luarea de măsuri împotriva acestora**. O rețea vastă de notificatori de încredere este deja activă în cadrul Codului de conduită privind combaterea discursurilor ilegale de incitare la ură din mediul online și a fost unul dintre cele mai remarcabile succese ale acestuia. În contextul actual, rolul notificatorilor de încredere în identificarea discursurilor ilegale de incitare la ură antisemite și antimusulmane din mediul online este deosebit de important. Comisia va **consolida finanțarea pentru a sprijini rețeaua de notificatori de încredere**³⁵. Aceasta va include o componentă specifică pentru instituirea și sprijinirea unei rețele de notificatori de încredere privind discursurile de incitare la ură antisemite, astfel cum se prevede în Strategia UE privind combaterea antisemitismului. Va fi organizat un hackathon pentru a se dezvolta noi modalități inovatoare de combatere a antisemitismului în mediul online și digital. În temeiul Actului legislativ privind serviciile digitale, notificările transmise de notificatorii de încredere vor trebui tratate cu prioritate și vor trebui soluționate fără întârzieri nejustificate de către furnizorii de platforme online.

Un răspuns eficace și bazat pe dovezi la discursurile de incitare la ură din mediul online se bazează pe înțelegerea originii lor și a modului în care acestea sunt răspândite. Comisia va continua finanțarea studiilor privind „ecosistemele” urii din mediul online în cadrul programului „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” (CEDV), acordând prioritate combaterii discursurilor de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură. Astfel cum se menționează în Strategia UE privind combaterea antisemitismului, Comisia va efectua și o analiză cuprinzătoare a datelor pentru a înțelege mai bine răspândirea antisemitismului în mediul online și modul în care acesta circulă și se extinde.

Conținutul cu caracter terorist, care este strâns legat de cele mai grave forme de discursuri de incitare la ură, este una dintre cele mai periculoase forme de conținut care se găsesc în mediul online. Regulamentul privind conținutul online cu caracter terorist³⁶ oferă statelor membre un cadru legislativ puternic pentru a se asigura că conținutul cu caracter terorist este eliminat de pe internet în termen de o oră. Furnizorii de platforme online au

³⁴ Acest lucru necesită guvernanța deplină a Actului legislativ privind serviciile digitale, prin Comitetul pentru serviciile digitale care urmează să fie instituit până în februarie 2024, alcătuit din coordonatorii serviciilor digitale din statele membre și din Comisie.

³⁵ O sumă suplimentară de 2,5 milioane EUR în 2024.

³⁶ Regulamentul (UE) 2021/784 privind prevenirea diseminării conținutului online cu caracter terorist, JO L 172, 17.5. 2021, p. 79.

obligăția de a acționa de îndată ce primesc un ordin de eliminare din partea autorităților naționale³⁷. Comisia și Europol își vor intensifica sprijinul acordat statelor membre și furnizorilor de servicii de găzduire de platforme online pentru a depăși obstacolele practice și pentru a asigura o aplicare solidă și fără probleme a regulamentului. În acest scop, la 24 noiembrie 2023 a avut loc un atelier care a reunit autoritățile naționale competente și furnizorii de servicii de găzduire, iar trei proiecte sunt în curs de implementare pentru a ajuta micii furnizori de servicii de găzduire să respecte normele³⁸.

Forumul UE pentru internet este o inițiativă voluntară condusă de Comisie de colaborare cu industria tehnologică și cu alte părți interesate relevante pentru a combate conținuturile de incitare la ură și pe cele cu caracter extremist și terorist din mediul online³⁹. Acesta oferă orientări statelor membre și întreprinderilor din domeniul tehnologiei pentru abordarea provocărilor generate de conținutul online rău-intenționat și ilegal, inclusiv conținutul care este dăunător, dar care este totuși protejat de dreptul la libertatea de exprimare și care, prin urmare, nu poate fi abordat prin eliminare. De exemplu, în 2023, forumul a publicat un manual privind „conținutul la limită”, pentru a îndruma întreprinderile din domeniul tehnologiei să identifice un astfel de conținut. În ceea ce privește conținutul care incită la ură, acesta ar putea include discursuri instigatoare, generatoare de dezbinare sau care alimentează stereotipuri cu privire la anumite grupuri sau minorități, care ar putea duce la radicalizare, dar care nu ating pragul incitării la ură sau violență rasistă și xenofobă, pe care statele membre trebuie să le incrimineze în temeiul dreptului UE. Manualul conține o serie de categorii, printre care conținutul antisemit legal, dar dăunător, conținutul la limită legat de criza provocată de pandemia de COVID-19, atacul anti-LGBTIQ de la Bratislava și conținutul anti-LGBTIQ în general. În versiunea revizuită din 2024 va fi adăugat un capitol privind conținutul la limită împotriva musulmanilor, în cooperare cu coordonatorul Comisiei pentru combaterea urii față de musulmani. Forumul va oferi consiliere cu privire la modul în care se poate naviga prin conținutul la limită și va continua să sensibilizeze publicul cu privire la acest conținut care ar putea duce la radicalizare și să sprijine întreprinderile din domeniul tehnologiei în eforturile lor de moderare a conținutului.

În plus, Forumul UE pentru internet a elaborat un **Protocol al UE pentru situații de criză** (în 2019, revizuit în 2023) în urma atacului terorist de la Christchurch, Noua Zeelandă. Protocolul este un mecanism voluntar care contribuie la **coordonarea unui răspuns rapid, colectiv și transfrontalier la răspândirea virală a conținutului cu caracter terorist și extremist violent în mediul online, ca răspuns la incidentele din lumea reală**. Forumul UE pentru internet și Unitatea UE de semnalare a conținutului online din cadrul Europol vor organiza un exercițiu de simulare teoretică la începutul anului 2024 pentru a testa punerea în aplicare a acestui protocol pentru situații de criză, alături de obligațiile și procedurile operaționale relevante în conformitate cu Regulamentul privind conținutul online cu caracter terorist, și pentru a ține seama de impactul situației din Orientul Mijlociu asupra mediului online.

În ultimii ani, UE a depus eforturi pentru a ajuta statele membre să combată radicalizarea, un teren fertil pentru terorism⁴⁰, dar și pentru discursurile de incitare la ură și infracțiunile

³⁷ Potrivit informațiilor de care dispune Comisia, de la începutul lunii octombrie 2023 au fost emise cel puțin 100 de ordine de eliminare a unor conținuturi online cu caracter terorist legate de situația din Orientul Mijlociu.

³⁸ ALLIES, FRISCO și TATE.

³⁹ [Forumul Uniunii Europene pentru internet \(EUIF\)](#).

⁴⁰ „Agenda UE privind combaterea terorismului: anticipare, prevenire, protejare și răspuns”, [COM\(2020\) 795 final](#), 9.12.2020.

motivate de ură. **Rețeaua pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare (RAN)**⁴¹ reunește expertiza și experiența privind prevenirea și combaterea extremismului violent. RAN cercetează în prezent modul în care ecosistemul de informații online din Europa răspunde evoluțiilor recente din Orientul Mijlociu. Rezultatele vor fi discutate cu statele membre în decembrie 2023 pentru a sprijini eforturile lor de comunicare strategică și pentru a combate discursurile de incitare la ură din mediul online.

S-a constatat că sistemele algoritmice ale platformelor online sunt utilizate în mod abuziv pentru a amplifica răspândirea discursului ilegal și a conținutului cu caracter extremist violent și terorist. În UE, Actul legislativ privind serviciile digitale impune în mod expres platformelor online foarte mari să evalueze impactul **amplificării algoritmice** asupra sistemelor lor și să ia măsuri pentru a atenua posibilele riscuri de efecte negative asupra proceselor democratice, a discursului civic și a proceselor electorale, precum și asupra securității publice. Întrucât diseminarea conținutului online nu se oprește la frontierele fizice, este esențială sensibilizarea partenerilor și a părților interesate din afara UE. Se desfășoară activități pe baza fluxului de lucru al Christchurch Call privind amplificarea algoritmică, iar Comisia organizează o reuniune cu Christchurch Call la 7 decembrie 2023⁴².

În cele din urmă, în actualizarea din 2022 a Strategiei europene pentru un internet mai bun pentru copii⁴³ și în punerea în aplicare a Actului legislativ privind serviciile digitale se acordă o atenție deosebită riscului pe care îl prezintă discursurile de incitare la ură pentru copii. Pentru a combate ura misogină din mediul online, propunerea de directivă privind violența împotriva femeilor incriminează incitarea cibernetică la violență și la ură pe criterii de sex sau de gen și facilitează eliminarea unui astfel de conținut⁴⁴.

Comisia:

- va finaliza, împreună cu platformele online, un **cod de conduită consolidat privind combaterea discursurilor ilegale de incitare la ură din mediul online** înainte de luna februarie 2024;
- **va extinde rețelele de notificatori de încredere** pe platformele de comunicare socială care acoperă toate motivele de incitare la violență și la ură, pentru a sprijini și a anticipa asigurarea respectării Actului legislativ privind serviciile digitale, inclusiv o rețea specifică de notificatori de încredere specializați în antisemitism;
- va intensifica colaborarea cu Forumul UE pentru internet **pentru a detecta discursurile ilegale de incitare la ură** și pentru a contribui la abordarea conținutului la limită, **inclusiv prin identificarea conținutului antisemit și de ură față de musulmani**, precum și prin sprijinirea **răspunsului la incidente** al autorităților de aplicare a legii și al întreprinderilor din domeniul tehnologiei;
- va colabora cu statele membre și cu furnizorii de servicii de găzduire pentru a depăși obstacolele practice din calea **aplicării Regulamentului privind conținutul online cu caracter terorist**;

⁴¹ Rețeaua pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare (RAN).

⁴² Christchurch Call este o comunitate formată din peste 130 de guverne, furnizori de servicii online și organizații ale societății civile care acționează împreună pentru a elimina conținutul cu caracter terorist și extremist violent din mediul online.

⁴³ „Un deceniu digital pentru copii și tineri: noua strategie europeană pentru un internet mai bun pentru copii (BIK +)”, COM(2012) 196 final, 11.5.2022.

⁴⁴ Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, [COM\(2022\) 105 final](#), 8.3.2022.

- va consolida eforturile de comunicare strategică cu **Rețeaua UE pentru sensibilizarea publicului cu privire la radicalizare**;
- va consolida cooperarea cu **fluxul de lucru al Christchurch Call privind amplificarea algoritmică**, printr-o reuniune care va avea loc la 7 decembrie.

3. IMPLICAREA SOCIETĂȚII ÎN ANSAMBLU

„Indiferența este mai vinovată decât violența în sine. Este apatia morală a celor care le întorc spatele celorlalți: același lucru se întâmplă și astăzi cu rasismul și cu alte orori ale lumii”.

Liliana Segre, senatoare italiană pe viață, supraviețuitoare a Holocaustului

- **Uniți prin educație, cultură, mass-media și sport**

Cunoașterea și conștientizarea sunt esențiale pentru respectul reciproc și toleranță, iar lipsa de conștientizare este una dintre condițiile subiacente care permit accentuarea urii. Ignoranța oferă un vid care poate fi exploatat prin dezinformare, extremism și acțiuni străine de manipulare a informațiilor. Înțelegerea diferitelor comunități și tradiții sporește reziliența împotriva celor care încearcă să prezinte diversitatea și diferența ca pe un pericol pentru structura noastră socială.

Comisia a lansat un **sondaj la nivelul UE privind prejudecățile antisemite** în rândul populației generale din toate statele membre, inclusiv în rândul tinerilor. De asemenea, Comisia va crea un centru european de cercetare privind antisemitismul contemporan și viața și cultura evreilor, în cooperare cu statele membre. Orizont Europa sprijină, de asemenea, proiecte de cercetare menite să aprofundeze înțelegerea urii, a cauzelor și consecințelor acesteia, precum și a modului în care trebuie abordată, iar instrumentul de sprijin tehnic oferă statelor membre posibilitatea de a contribui la elaborarea și punerea în aplicare a unor strategii de combatere a urii.

Campaniile de sensibilizare a publicului larg de la nivelul UE sau de la nivel național, cum este campania de sensibilizare cu privire la viața evreiască prevăzută în Strategia UE de combatere a antisemitismului sau campania „Eyes Open” („Nu închide ochii”)⁴⁵ din 2023 de sensibilizare cu privire la drepturile victimelor, inclusiv ale victimelor infracțiunilor motivate de ură, pot stimula interesul și pot demonta afirmațiile false.

Cei mai puternici vectori de sensibilizare și cunoaștere sunt cei integrați în viața de zi cu zi – precum mass-media, educația și formarea, cultura și sportul. O astfel de activitate trebuie să se desfășoare întotdeauna în strânsă cooperare cu diferitele comunități, ceea ce necesită, la rândul său, un dialog intercultural și interconfesional mai aprofundat. Liderii de opinie din aceste domenii au o responsabilitate față de societate în ansamblu și față de coeziunea acesteia. Există exemple puternice în **sport**, în special în fotbal, unele federații naționale și cluburi atrăgând deja atenția asupra unor comportamente și incidente antisemite și rasiste. Evenimentele sportive importante din Europa pot reprezenta oportunități de sensibilizare cu privire la ură și de promovare a valorilor europene, oportunități care ar trebui valorificate. Mai multe **personalități influente din domeniul culturii, al mass-mediei și al sportului ar**

⁴⁵ Nu închide ochii la diferitele infracțiuni împotriva unei persoane. [Drepturile victimelor (europa.eu).

trebui să susțină diversitatea. Ar trebui să se valorifice pe deplin momentele esențiale ale atenției publicului, cum ar fi Jocurile Olimpice, campionatele internaționale sau evenimentele culturale cu mare vizibilitate.

Mass-media joacă un rol important în furnizarea de informații fiabile cetățenilor. În cadrul Planului de acțiune pentru democrația europeană, eforturile UE de a proteja libertatea mass-mediei și de a combate dezinformarea sunt două fețe ale aceleiași monede. Acțiunile de consolidare a poziționării jurnalismului profesionist și activitățile de formare a jurnaliștilor în ceea ce privește susținerea și dezvoltarea standardelor mass-mediei includ recunoașterea tuturor formelor de antisemitism, a urii față de musulmani și a rasismului în sens mai larg, precum și descoperirea prejudecăților și a stereotipurilor negative din relatări, și vor fi continuate în cadrul programelor mass-media. Acțiunile de consolidare a competențelor digitale de bază ale cetățenilor, în special de alfabetizare mediatică și digitală, sunt esențiale pentru a asigura sensibilizarea publicului și gândirea critică, sprijinind cetățenii să recunoască și să evite răspândirea dezinformării și să promoveze un mediu digital de încredere, în care dezbaterea publică pluralistă să poată prospera.

Învățământul trebuie să contribuie la sensibilizarea elevilor, a studenților și a profesorilor și la sporirea disponibilității acestora de a reacționa împotriva prejudecăților, a discursurilor extremiste, a teoriilor conspirației, a stereotipurilor negative și a ideologiilor care generează discriminare și ură. Fiecare stat membru este responsabil pentru programele sale de învățământ, dar în acest domeniu învățarea reciprocă și experiența pot fi foarte valoroase. Spațiul european al educației⁴⁶ și Planul de acțiune pentru educația digitală⁴⁷ prezintă o serie de inițiative care pot contribui la combaterea urii în și prin educație și formare. Comisia va da curs noilor concluzii ale Consiliului⁴⁸ privind contribuția educației și a formării la consolidarea valorilor europene comune și a cetățeniei democratice⁴⁹, acordând o atenție deosebită temei „Fără ură” la începutul anului 2024. Sprijinul pentru învățarea reciprocă și schimbul de bune practici ar trebui să se axeze în special pe resursele educaționale și abordările pedagogice împotriva urii, orientate către acoperirea diferitelor niveluri și tipuri de educație. De asemenea, este important să se abordeze ura exprimată direct în școli prin combaterea hărțuirii și a violenței în școli⁵⁰.

Programele Erasmus+⁵¹ și Corpul european de solidaritate⁵² oferă oportunități de finanțare în domeniul educației și formării, culturii, tineretului și sportului, inclusiv pentru a aborda aceste subiecte. „Incluziunea și diversitatea” reprezintă o prioritate și ambele programe sprijină numeroase proiecte care promovează incluziunea, diversitatea, dialogul intercultural, lupta împotriva intoleranței și rasismului, inclusiv împotriva antisemitismului⁵³ și a urii față

⁴⁶ „Realizarea Spațiului european al educației până în 2025”, COM(2020) 625 final, 30.9.2020.

⁴⁷ „Planul de acțiune pentru educația digitală 2021-2027: Resetarea educației și formării pentru era digitală”, COM(2020) 624 final.

⁴⁸ [Concluziile Consiliului privind contribuția educației și a formării la consolidarea valorilor europene comune și a cetățeniei democratice](#), 23 noiembrie 2023.

⁴⁹ În 2023, Grupul de lucru pentru cadrul strategic al Spațiului european al educației privind egalitatea și valorile în educație și formare a publicat două documente tematice privind [combaterea diferitelor forme de discriminare în și prin educație](#) și privind [educația civică](#).

⁵⁰ A se vedea Recomandarea Consiliului privind căile către succesul școlar.

⁵¹ Regulamentul (UE) 2021/817, JO L 189, 28.5.2021, p. 1.

⁵² Regulamentul (UE) 2018/1475 de stabilire a cadrului juridic al Corpului european de solidaritate, 2.10.2018.

⁵³ De exemplu, prin programul Erasmus+, Comisia a finanțat proiectul „Istoria fotbalului pentru incluziune”, coordonat de European Association of History Educators (Asociația Europeană a Profesorilor de Istorie), care colaborează, printre altele, cu Fundația Anne Frank, cu Muzeul Fotbalului al Eintracht Frankfurt și cu Federația Română de Fotbal. Obiectivul a fost de a-i ajuta pe profesorii care asistă la situații de excludere și

de musulmani. Această prioritate va continua să fie consolidată, în special prin eforturi suplimentare din partea organismelor de implementare din statele membre pentru a încuraja punerea în aplicare a proiectelor de combatere a urii.

În 2022, Comisia a publicat un set de **Orientări pentru profesori și cadrele didactice privind combaterea dezinformării și promovarea alfabetizării digitale prin educație și formare**⁵⁴. Orientările îi ajută pe profesori să capaciteze copiii și tinerii care se confruntă cu provocări în mediul online, de exemplu cu discursuri de incitare la ură. În cursul revizuirii din 2024 a Planului de acțiune pentru educația digitală, Comisia va examina gradul de utilizare a orientărilor și va analiza modul în care se poate valorifica această lucrare în întreaga comunitate de educație și formare⁵⁵.

În 2023, Comisia a lansat un proiect de **combatere a antisemitismului prin educație**, în cooperare cu UNESCO și OSCE, cu cursuri de formare cu prezență fizică în 12 state membre. Acest proiect va fi extins în perioada 2024-2025 pentru a acoperi toate statele membre și pentru a forma cadre didactice și factori de decizie din UE cu privire la combaterea antisemitismului contemporan în sala de clasă.

Participarea la activitățile comune ale comunității poate fi o modalitate puternică de a construi noi legături sociale și de a aprofunda înțelegerea⁵⁶. Comisia susține rolul pe care îl joacă **sportul** în promovarea unei societăți tolerante și favorabile incluziunii și în combaterea violenței și a rasismului în societate. Cooperarea cu Consiliul Europei cu privire la proiectul comun „Combaterea discursului de incitare la ură în sport” se poate baza pe dezvoltarea unor abordări inovatoare de combatere a discursului de incitare la ură în sport, inclusiv în dimensiunea online a acestuia. Erasmus+ poate contribui, de asemenea, la promovarea incluziunii, a egalității și a nediscriminării prin sport. Actualul Acord de cooperare dintre Comisie și Uniunea Asociațiilor Europene de Fotbal⁵⁷ oferă un cadru pentru promovarea egalității, a diversității și a incluziunii prin combaterea tuturor formelor de discriminare, evidențiind modul în care fotbalul poate contribui la combaterea rasismului și a antisemitismului în Europa⁵⁸.

Arta și cultura au, de asemenea, un rol esențial în consolidarea toleranței și în menținerea dialogului în cadrul unor societăți democratice, diverse și deschise. Raportul Comisiei din 2023 intitulat „Cultura și democrația – dovezi”⁵⁹ ilustrează modul în care arta și cultura consolidează toleranța cetățenilor, empatia față de persoane din medii diferite, solidaritatea și coeziunea socială și pot contribui la reducerea infracțiunilor motivate de ură.

care doresc să își ajute elevii să se angajeze în conversații semnificative cu privire la incluziune și să dezvolte competențe sociale și civice folosind istoria fotbalului.

⁵⁴ Orientări pentru profesori și cadrele didactice privind combaterea dezinformării și promovarea alfabetizării digitale prin educație și formare – <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a224c235-4843-11ed-92ed-01aa75ed71a1/language-ro>.

⁵⁵ Combaterea urii prin cerințe referitoare la calitatea conținutului educațional digital ar trebui să fie o temă de monitorizare a Recomandării Consiliului privind factorii favorizanți esențiali pentru succesul educației și formării digitale, adoptată recent, 23 noiembrie 2023.

⁵⁶ Acesta a fost unul dintre învățămintele desprinse din acțiunea pregătitoare a UE „Cultură pentru sănătate” (2021-2023).

⁵⁷ Acord de cooperare între Comisia Europeană și Uniunea Asociațiilor Europene de Fotbal (UEFA) – [C\(2022\) 3721 final](#).

⁵⁸ Un exemplu în acest sens este proiectul „Fotbal pentru UNITATE 2.0”, finanțat în cadrul Fondului UE pentru azil, migrație și integrare, care va fi implementat de Fundația UEFA pentru Copii. Proiectul va valorifica popularitatea fotbalului și va utiliza platforma EURO 2024 pentru a combate discriminarea și a promova incluziunea socială a refugiaților.

⁵⁹ Cultura și democrația – dovezi. Modul în care participarea cetățenilor la activitățile culturale îmbunătățește angajamentul civic, democrația și coeziunea socială. Învățăminte desprinse din cercetarea internațională.

Raportul menționat include dovezi dintr-un studiu italian din 2022⁶⁰ care arată modul în care o creștere cu 1 % a consumului cultural a fost asociată cu o reducere cu 20 % a infracțiunilor motivate de ură.

Programul „Europa creativă” sparge barierele și combate stereotipurile din societatea europeană și va institui o acțiune de susținere a **unui premiu pentru un proiect remarcabil de patrimoniu cultural evreiesc**, cu scopul de a promova și a extinde înțelegerea patrimoniului cultural evreiesc.

Arta și cultura pot juca un rol important și în **educația civică**. **Planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2023-2026**⁶¹ urmărește să dezvolte sinergii transsectoriale între școli, organizații culturale, societatea civilă și alți actori, pentru a valorifica potențialul transformator al culturii pentru consolidarea democrației⁶². În prezent, Comisia colectează exemple concrete și cunoștințe cu privire la modul în care se pot crea sinergii eficiente, orientate spre domeniul civic, între școli și agenții culturale. Rezultatele vor fi comunicate părților interesate și statelor membre pentru a sprijini eforturile acestora de a îmbunătăți educația civică a elevilor, conștientizarea și disponibilitatea lor de a reacționa împotriva prejudecăților, a discursurilor extremiste, a teoriilor conspirației și a ideologiilor care generează discriminare și ură⁶³.

Una dintre modalitățile de sensibilizare a publicului este de a valorifica **zilele comemorative** care pot fi diseminate mai departe în mass-media, în școli și universități, de către organizațiile politice și de către alte entități, pentru a se reflecta asupra importanței combaterii urii. Ar trebui intensificate eforturile pentru utilizarea momentelor de comemorare existente astfel încât să se obțină un efect mai puternic, de exemplu Ziua Internațională de Comemorare a Victimelor Holocaustului (27 ianuarie), Ziua de comemorare a Holocaustului împotriva romilor (2 august), Ziua Internațională pentru Eliminarea Discriminării Rasiale (21 martie), Ziua Internațională pentru Combaterea Discursului Instigator la Ură (18 iunie) sau Ziua Internațională împotriva Homofobiei, Bifobiei, Interfobiei și Transfobiei (17 mai). Cu cât este mai extinsă și mai vizibilă implicarea diferitelor comunități, cu atât este mai puternic mesajul transmis de astfel de evenimente. Parlamentul European și Consiliul ar putea promova un ecou mai larg pentru astfel de comemorări.

Ca parte a strategiei UE de combatere a antisemitismului, Comisia va promova comemorarea Holocaustului în școli, universități și instituții de formare profesională și de învățământ. De asemenea, Comisia creează o rețea de situri „în care a avut loc Holocaustul”, în cooperare cu comunitățile locale.

Comisia:

- va sprijini acțiuni de organizare a unor **cursuri de formare pentru jurnaliști** cu privire la respectarea standardelor mass-mediei, inclusiv recunoașterea discursurilor de incitare la ură și descoperirea prejudecăților în relatări;

⁶⁰ Denti, D., Crociata, A. și Faggian, A. (2022). *Knocking on Hell's door: dismantling hate with cultural consumption* (Bătând la poarta Iadului: eliminarea urii și a consumului cultural), în *Journal of Cultural Economics*, p. 1-47.

⁶¹ [Rezoluția Consiliului privind planul de lucru al UE în domeniul culturii pentru perioada 2023-2026](#), JO C 466, 7.12.2022, p. 1.

⁶² Planurile de lucru multianuale în domeniul culturii orientează cooperarea politică la nivelul UE dintre statele membre și Comisia Europeană în domeniul culturii.

⁶³ Acest proces este prezentat în Programul anual de lucru pentru 2024 pentru punerea în aplicare a programului „Europa creativă”: <https://culture.ec.europa.eu/ro/resources/creative-europe-annual-work-programmes>.

- se va concentra, în cadrul programelor **Erasmus+ și Corpul european de solidaritate** din 2024, pe promovarea incluziunii și a diversității și pe combaterea discriminării și a urii;
- va continua proiectul „**Studiu privind cultura și democrația și învățarea reciprocă**” pentru a ajuta școlile și actorii culturali să promoveze educația civică a elevilor pentru toleranță, diversitate și democrație;
- va extinde proiectul cu **UNESCO și OSCE** pentru a aborda antisemitismul prin educație în toate statele membre;
- va sprijini proiecte de cercetare care abordează infracțiunile motivate de ură și discursurile de incitare la ură prin intermediul programului-cadru al UE pentru cercetare și inovare **Orizont Europa**⁶⁴;
- va continua proiectul comun cu Consiliul Europei „**Combaterea discursului de incitare la ură în sport**”;
- va crea un nou premiu în cadrul programului „**Europa creativă**”, axat pe conservarea patrimoniului cultural evreiesc;
- își va intensifica eforturile cu privire la **acțiunile de sensibilizare din cadrul strategiei privind antisemitismul**, inclusiv cu privire la rețeaua tinerilor ambasadori europeni, la rețeaua de situri legate de Holocaust și la construirea unui nou centru de cercetare, și va majora finanțarea⁶⁵.

- *Protejarea democrației împotriva urii*

Manifestările de ură nu reprezintă doar o amenințare specifică la adresa unor persoane și a unor comunități, ci subminează societatea în ansamblu și amenință fundamentele democrațiilor noastre. **Dezinformarea, inclusiv acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine (*foreign information manipulation and interference – FIMI*), încearcă adesea să amplifice polarizarea și ura.** Momentele de tensiune socială și geopolitică pot fi folosite în mod abuziv pentru o mai largă răspândire a dezinformării, iar acest lucru a fost evident în ultimele săptămâni, cu implicarea unor actori străini. Acest lucru este menit să excludă discursul echilibrat, să polarizeze și să radicalizeze, încercând să submineze eforturile numeroaselor persoane din comunitățile evreiești și musulmane, precum și din rândul populației în general, care doresc să își demonstreze angajamentul față de pace, respect și coexistență.

Protejarea democrațiilor Europei împotriva amenințărilor și a efectelor dăunătoare ale dezinformării, manipulării informațiilor și ingerințelor, în special din partea actorilor străini, a devenit o prioritate strategică pentru UE. Sub egida Planului de acțiune pentru democrația europeană (PADE)⁶⁶, Comisia și Înaltul Reprezentant au elaborat o serie de măsuri de combatere a dezinformării.

De asemenea, au fost puse în aplicare o serie de inițiative pentru a spori responsabilitatea furnizorilor de platforme online⁶⁷. În special, un element important al **Actului legislativ**

⁶⁴ Începând din 2024, Orizont Europa va finanța proiecte de cercetare privind combaterea discursurilor de incitare la ură online și offline.

⁶⁵ Comisia a majorat la 12 milioane EUR finanțarea disponibilă în 2024 în cadrul componentei „Comemorare” din CERV, inclusiv pentru proiecte de comemorare a Holocaustului sau de combatere a denaturării Holocaustului, și prin digitalizarea arhivelor și a mărturiilor supraviețuitorilor Holocaustului.

⁶⁶ COM(2020) 790 final. O examinare a acțiunilor din cadrul PADE va avea loc în curând.

⁶⁷ Printre alte inițiative-cheie se numără propunerea recent convenită privind transparența publicității politice, care introduce norme clare privind transparența și vizarea unui public-țintă în publicitatea politică, precum

privind serviciile digitale este obligația platformelor online foarte mari de a evalua și de a atenua riscurile de dezinformare. Acest lucru vine în completarea vechiului **Cod consolidat de bune practici privind dezinformarea**, un instrument agil prin care semnarii săi, inclusiv toate platformele online importante, se angajează să reacționeze rapid la riscuri în cooperare cu societatea civilă, inclusiv cu inițiativele de la nivel local, și cu autoritățile⁶⁸.

Reacția rapidă a fost sprijinită de conștientizarea situației și de **răspunsul de comunicare strategică la dezinformare**, utilizând Rețeaua Comisiei împotriva dezinformării și sistemul de alertă rapidă gestionat de Serviciul European de Acțiune Externă, care fac legătura între punctele focale din statele membre și instituțiile UE, precum și, în contextul alegerilor, cu Rețeaua europeană de cooperare privind alegerile. Aceasta constă în demontarea activă și în campanii specifice (intensificate pentru a aborda acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine, inclusiv dezinformarea cu privire atât la COVID-19, cât și la agresiunea ilegală a Rusiei împotriva Ucrainei), precum și într-o reacție specifică cuprinzătoare și constantă la anumite incidente. Intensificarea sprijinului acordat pentru verificatorii veridicității informațiilor are, de asemenea, un impact major asupra dezinformării. **Comisia și Înaltul Reprezentant vor intensifica acțiunile de combatere a dezinformării și vor sprijini verificatorii independenți ai veridicității informațiilor, care joacă un rol important în combaterea dezinformării.** Aceasta va include sprijinirea voluntarilor din domeniul digital de la nivel local, prin punerea la dispoziție sau dezvoltarea de noi instrumente cu sursă deschisă – inclusiv instrumente de inteligență artificială –, pentru a le permite să combată mai eficient discursurile de incitare la ură și dezinformarea.

Comisia va stimula conștientizarea și conformitatea prin **intensificarea contactelor cu semnarii Codului de bune practici, iar rețeaua Observatorului european al mass-mediei digitale (EDMO) va spori capacitatea verificatorilor veridicității informațiilor. Moderarea rapidă a conținutului** este esențială pentru un răspuns eficient. Vor fi utilizate contactele pentru a se reaminti principalelor părți interesate normele existente și pentru a se obține un angajament consolidat în ceea ce privește combaterea dezinformării. Intenția este de a se utiliza EDMO ca intermediar independent care poate organiza activitatea între platforme și notificatorii de încredere și alți experți. Acest lucru va contribui la moderarea și eliminarea rapidă și eficientă a conținutului de dezinformare semnalat (precum și, uneori, la identificarea conținutului potențial ilegal).

UE se poate baza pe un set de măsuri care sunt deja în vigoare, inclusiv pe setul de instrumente privind acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine. Programele specifice de diplomatie publică cu tineri lideri de opinie/ambasadori ai tinerilor din Orientul Mijlociu și Africa de Nord vor fi utilizate pentru a intensifica acțiunile de informare. Un proiect existent de promovare a unei rețele arabe de verificatori ai veridicității informațiilor va fi extins pentru a dezvolta în continuare platformele de verificare a veridicității informațiilor și software-ul care ajută platformele să detecteze ingerințele străine și discursurile de incitare la ură.

Comisia pregătește un set de inițiative privind „apărarea democrației” pentru a sprijini standardele comune ale UE în ceea ce privește abordarea amenințărilor specifice și încurajarea implicării civice favorabile incluziunii și a participării cetățenilor la democrațiile

și propunerea în temeiul Legii europene privind libertatea mass-mediei, care, odată adoptată, ar garanta o libertate editorială și o independență mai eficientă a furnizorilor de servicii mass-media.

⁶⁸ Viitorul regulament privind publicitatea politică va oferi standarde comune de transparență care vor permite să se facă distincția între publicitatea politică și alte conținuturi și să se identifice mesajele care urmăresc să modeleze opiniile și deciziile politice. De asemenea, acesta va limita utilizarea abuzivă a datelor cu caracter personal pentru diseminarea publicității politice.

noastre, pe baza Planului de acțiune pentru democrația europeană. Printr-o propunere legislativă ar urma să fie introduse standarde comune de transparență și responsabilitate pe piața internă pentru activitățile de reprezentare a intereselor care urmăresc să influențeze procesul decizional în UE și care se desfășoară în numele țărilor terțe. Propunerile vor conține, de asemenea, recomandări privind alegeri favorabile incluziunii și reziliente, cu măsuri de evitare a conținutului înșelător sau care incită la ură, precum și de încurajare a unui mediu democratic respectuos prin implicarea civică și participarea cetățenilor.

Jurnalismul independent este esențial pentru ca cetățenii să ia decizii în cunoștință de cauză și să combată dezinformarea și discursurile de incitare la ură. Însă jurnalismul independent se confruntă cu presiuni din ce în ce mai mari la nivel mondial⁶⁹. UE își menține angajamentul ferm de a proteja jurnalismul independent și de calitate din întreaga lume, oferind un **sprijin solid și concret mass-mediei independente**. La nivel mondial există o serie de programe ale UE care au ca scop sprijinirea mass-mediei independente, asigurarea consolidării capacităților, consolidarea protecției jurnaliștilor și oferirea unor oportunități de dezvoltare profesională pentru aceștia. Există programe specifice în UE și la nivel mondial, cu un quantum total al sprijinului de peste 180 de milioane EUR în ultimii cinci ani. De asemenea, UE protejează în mod expres jurnaliștii independenți expuși riscurilor⁷⁰ și spațiul democratic local favorabil incluziunii în era digitală⁷¹.

Comisia:

- va intensifica sprijinul acordat pentru **verificatorii veridicității informațiilor**, inclusiv prin explorarea modului în care inteligența artificială poate sprijini activitatea de identificare a dezinformării, cu riscul de incitare la ură;
- va adopta un nou set de propuneri privind „**apărarea democrației**”, care vor propune inclusiv standarde armonizate în materie de transparență și responsabilitate pentru activitățile de reprezentare a intereselor care urmăresc să influențeze procesul decizional în UE și care se desfășoară în numele țărilor terțe.

Uniunea Europeană:

- va extinde proiectul privind o **rețea arabă de verificatori ai veridicității informațiilor** pentru a dezvolta în continuare platformele de verificare a veridicității informațiilor și software-ul care ajută platformele să detecteze ingerințele străine și discursurile de incitare la ură;
- va sprijini **programele specifice de diplomatie publică** cu tineri lideri de opinie/ambasadori ai tinerilor din Orientul Mijlociu și Africa de Nord pentru a intensifica acțiunile de informare împotriva tuturor formelor de ură, inclusiv a antisemitismului, și pentru a aborda informațiile provenite din afara UE.

⁶⁹ Potrivit Raportului din 2023 privind libertatea în lume (elaborat de Freedom House), libertatea mass-mediei este unul dintre indicatorii care au scăzut cel mai mult în ultimii 17 ani. În prezent, nu mai puțin de 85 % dintre oameni trăiesc în țări în care libertatea mass-mediei s-a înrăutățit în ultimii cinci ani (sursa: ONU).

⁷⁰ Prin intermediul mecanismului ProtectDefenders.eu, printre alte măsuri.

⁷¹ Inclusiv prin intermediul parteneriatului cu Danemarca referitor la Inițiativa privind e-democrația.

4. UNIȚI ÎN DIVERSITATE ÎMPOTRIVA URII

„Dacă dorim să ne atingem obiectivul, atunci să ne înarmăm cu arma cunoașterii și să folosim ca scut unitatea și solidaritatea.”

Malala Yousafzai – laureată a Premiului Nobel

Egalitatea și nediscriminarea sunt valori fundamentale ale oricărei democrații. Ele stau la baza asigurării faptului că toți oamenii, indiferent cine sunt, pot trăi împreună fără teamă. UE este hotărâtă să construiască o societate în care toată lumea se bucură de șanse egale de a prospera, este liberă să își exprime individualitatea, să își spună părerea, să se închine cui dorește și să iubească pe cine dorește. Promovarea unei astfel de societăți este o modalitate puternică de protecție împotriva urii.

În 2019, un sondaj realizat de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE (FRA) a subliniat îngrijorarea cu privire la faptul că **discriminarea pe criterii de orientare sexuală**, identitate sau exprimare de gen și caracteristici sexuale era în creștere în UE. Unul din zece respondenți LGBTI (11 %) a fost atacat fizic sau sexual în cei cinci ani anteriori anului 2020 deoarece era LGBTI. Respondenții transsexuali (17 %) și intersexuali (22 %) s-au confruntat cu atacuri la niveluri mai ridicate⁷². **Violența împotriva femeilor și violența domestică** sunt deosebit de răspândite în întreaga UE. Datele arată că, în UE, una din trei femei a fost victima violenței împotriva femeilor⁷³ și una din cinci femei a fost victima violenței domestice⁷⁴. În ceea ce privește **populația romă**, în 2021 s-a observat o evoluție pozitivă cu privire la combaterea hărțuirii și a violenței motivate de ură, comparativ cu constatările anterioare din 2016, dar nu s-au înregistrat îmbunătățiri reale privind combaterea discriminării⁷⁵.

Din acest motiv, Comisia a pus egalitatea și nediscriminarea în centrul agendei sale. **Strategiile privind o Uniune a egalității**⁷⁶ adoptate în 2020 și 2021 au stabilit o abordare cuprinzătoare pentru a crea condițiile necesare pentru ca toată lumea să trăiască, să prospere și să conducă în societate, indiferent de diferențele bazate pe sex, gen, rasă sau origine etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală. În acest scop, strategiile pun accentul pe combaterea stereotipurilor, pe combaterea rasismului structural și a discriminării acolo unde acestea există și pe remedierea lipsei de egalitate substanțială în societățile noastre prin acțiuni pozitive.

Un element esențial al acestor strategii este implicarea statelor membre și a societății civile în vederea transpunerii obiectivelor de la nivelul UE la nivel național, inclusiv prin strategii și planuri de acțiune naționale, în conformitate cu angajamentele asumate. **Grupul la**

⁷² Sondajul FRA (2020) intitulat „O cale lungă până la realizarea egalității pentru persoanele LGBTI” (*A long way to go for LGBTI equality*) | Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (europa.eu).

⁷³ Sondajul efectuat de FRA: „[Violența împotriva femeilor: o anchetă la nivelul UE](#)”, 5.3.2014.

⁷⁴ Această cifră se bazează pe date administrative și include numai actele raportate autorităților. EIGE, Baza de date a statisticilor de gen, <https://eige.europa.eu/gender-statistics/dgs>, 2019.

⁷⁵ Sondajul FRA (2021) intitulat „[Romii în 10 țări europene \(Roma in 10 European countries\)](#)”, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene.

⁷⁶ Strategiile privind o Uniune a egalității: „Strategia privind egalitatea de gen 2020-2025”, [COM\(2020\) 152 final](#), 5.3.2020; „Cadru strategic al UE pentru egalitatea, incluziunea și participarea romilor” 2020-2030, [COM\(2020\) 620 final](#), 7.10.2020; „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025”, [COM\(2020\) 698 final](#), 12.11.2020; „O Uniune a egalității: Planul de acțiune al UE de combatere a rasismului pentru perioada 2020-2025”, [COM\(2020\) 565 final](#), 18.9.2020; Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap 2021-2030, [COM\(2021\) 101 final](#), 3.3.2021. Acestea au fost completate de „Strategia UE privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești (2021-2030)” la 5.10.2021, [COM\(2021\) 615 final](#).

nivel înalt privind nediscriminarea, egalitatea și diversitatea oferă un forum important pentru schimbul de bune practici și urmărește să îmbunătățească elaborarea și punerea în aplicare a politicilor și programelor de combatere a discriminării și de promovare a egalității. De asemenea, Platforma UE a cartelor diversității ajută organizațiile care doresc să se angajeze în mod voluntar să promoveze diversitatea și egalitatea de șanse la locul de muncă prin intermediul **cartelor europene ale diversității**.

Mobilizarea fondurilor UE și asigurarea faptului că acestea ajung la cei care au cea mai mare nevoie de ele sunt, de asemenea, esențiale pentru promovarea egalității și combaterea discriminării. În acest scop, este esențial ca **beneficiarii fondurilor UE să respecte valorile UE**.

Condiția favorizantă orizontală privind Carta drepturilor fundamentale a UE impune statelor membre să instituie mecanisme eficiente pentru a se asigura că programele și punerea lor în aplicare respectă cartă⁷⁷. Aceasta este o condiție prealabilă pentru rambursarea cheltuielilor aferente.

Sistemul de detectare timpurie și de excludere al Comisiei oferă deja posibilitatea de a exclude entitățile care au legătură cu finanțarea terorismului sau infracțiunile legate de activități teroriste de la primirea sprijinului financiar din partea UE⁷⁸. Sprijinul financiar acordat beneficiarilor poate fi suspendat, redus sau recuperat în cazul unei încălcări grave a obligațiilor contractuale și pot fi luate măsuri adecvate în caz de culpă profesională gravă, inclusiv în cazurile de încălcare a valorilor UE. Cel mai important, pentru a consolida principiul conform căruia programele finanțate de UE trebuie să respecte principiile egalității și dreptul UE, Comisia a propus să se adauge „incitarea la discriminare, ură sau violență” ca nou motiv explicit de excludere, în contextul revizuirii Regulamentului financiar. Respectarea valorilor UE figurează deja în acordul de grant pe care fiecare beneficiar al unei finanțări din partea UE trebuie să îl semneze, iar Comisia a elaborat orientări pentru a stabili mai clar consecințele pe care încălcările valorilor UE le au asupra beneficiarilor. De asemenea, Comisia implementează proiecte-pilot privind consolidarea procedurilor de control și verificare pentru programele bugetare în domeniile de cheltuieli relevante care implică un risc mai ridicat de abuz și nerespectare a valorilor UE.

La fel de important este să se asigure faptul că **finanțarea străină** netransparentă nu este utilizată pentru subminarea valorilor UE. UE va continua să combată finanțarea externă disimulată și rău-intenționată a organizațiilor culturale, civile și religioase. Transparența și responsabilitatea reprezintă cea mai bună modalitate de a preveni potențialul finanțării străine de a promova, în mod intenționat sau nu, opinii și de a încuraja comportamente contrare principiilor noastre democratice, drepturilor fundamentale și drepturilor omului⁷⁹. În plus, UE menține un cadru solid pentru combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului.

⁷⁷ Articolul 15 din Regulamentul (UE) [2021/1060](#) – Regulamentul privind dispozițiile comune.

⁷⁸ Articolul 135 din Regulamentul (UE, Euratom) [2018/1046](#) – Regulamentul financiar.

⁷⁹ Propunerea de regulament financiar reformat, [COM\(2022\) 223 final](#).

Comisia:

- va continua monitorizarea și raportarea cu privire la punerea în aplicare a **strategiilor privind egalitatea**. În 2024, acestea vor include rapoarte privind punerea în aplicare a Planului de acțiune al UE de combatere a rasismului, a Strategiei UE privind combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești și a Strategiei privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025;
- va disemina un **acord de grant adnotat** revizuit, în care consecințele pentru beneficiari ale nerespectării valorilor UE să fie mai bine stabilite.

Comisia invită Parlamentul European și Consiliul:

- să încheie rapid negocierile cu privire la **Regulamentul financiar** pentru a se consolida și mai mult protecția valorilor UE și a intereselor financiare ale Uniunii în sens mai larg.

Comisia invită statele membre:

- să respecte angajamentele asumate în Concluziile Consiliului privind combaterea rasismului și a antisemitismului⁸⁰, în special să elaboreze planuri de acțiune și/sau strategii naționale și să utilizeze definițiile de lucru fără caracter juridic obligatoriu ale antisemitismului și ale negării și denaturării Holocaustului adoptate de Alianța Internațională pentru Comemorarea Holocaustului.

5. COLABORAREA CU PRINCIPALELE PĂRȚI INTERESATE

„Singuri putem face atât de puțin; împreună putem face atât de mult”.

Helen Keller – autoare americană și susținătoare a drepturilor persoanelor cu handicap

Doar prin implicarea tuturor statelor membre, a tuturor comunităților și a unei game cât mai largi de reprezentanți ai societății civile, diferitele inițiative de la nivelul UE își ating întregul potențial. Acest lucru este valabil în special pentru angajamentul de lungă durată al UE în favoarea egalității, cu inițiative specifice pentru promovarea egalității de drepturi și pentru facilitarea participării persoanelor marginalizate la toate aspectele societății noastre.

Abordarea Comisiei de a stimula sprijinul UE prin intermediul coordonatorilor pentru combaterea antisemitismului și susținerea vieții evreiești, al coordonatorilor pentru combaterea urii față de musulmani și al coordonatorului recent creat pentru combaterea rasismului a jucat un rol important în consolidarea implicării părților interesate. Acest demers **va fi acum intensificat printr-un mandat explicit** pentru fiecare dintre coordonatorii respectivi. Mandatul va defini desemnarea lor ca trimiși, precum și rolul lor în domenii care să includă proiecte specifice finanțate de UE și să maximizeze potențialul politicilor UE de combatere a urii, în mediul online și în mod direct⁸¹. Mandatele vor include, de asemenea, rapoarte anuale privind tendințele, bunele practici și realizările în materie de politici. Promovarea unei relații strânse cu o gamă largă de organizații va reprezenta o parte esențială a rolului lor, inclusiv cu organizațiile locale care contribuie la promovarea respectului și a înțelegerii și la sprijinirea mobilizării la nivelul întregii societăți pentru promovarea și protejarea valorilor și principiilor fundamentale ale UE.

⁸⁰ [Concluziile Consiliului privind combaterea rasismului și a antisemitismului](#), 2.3.2022.

⁸¹ La această activitate va participa și coordonatorul Comisiei pentru dialogul Comisiei Europene cu bisericele, asociațiile sau comunitățile religioase, precum și cu organizațiile filosofice și neconfesionale prevăzute la articolul 17 din TFUE.

Agențiile UE, în special **Agencia pentru Drepturi Fundamentale (FRA)**, furnizează o contribuție esențială la acțiunile la nivelul UE. Colectarea și analiza datelor, inclusiv a unor date fiabile și comparabile privind egalitatea⁸², sunt indispensabile pentru o conștientizare mai aprofundată și pentru o mai bună înțelegere a amenințărilor actuale. Un alt rol esențial constă în sprijinirea și monitorizarea planurilor naționale de acțiune privind antisemitismul, combaterea rasismului, egalitatea, incluziunea și participarea romilor și egalitatea persoanelor LGBTIQ. Comisia va analiza modul în care se poate maximiza potențialul FRA de a participa la eforturile UE de a contribui la combaterea urii, inclusiv de a stabili o metodologie comună privind înregistrarea incidentelor antisemite.

De asemenea, asociațiile religioase pot acționa ca actori puternici pentru comunități și între acestea. **Dialogul în temeiul articolului 17 dintre instituțiile UE și biserici, asociațiile religioase și organizațiile filosofice și neconfesionale** oferă un forum consacrat pentru reunirea diferitelor credințe. Având în vedere preocupările din ce în ce mai accentuate cu privire la intoleranța religioasă, activitatea dialogului în temeiul articolului 17 este cu atât mai importantă, deoarece se poate justifica un cadru pentru explorarea unor modalități de sporire a toleranței și de promovare a respectului pentru comunitățile religioase și neconfesionale.

În cele din urmă, promovarea conștientizării cu privire la importanța diversității și a combaterii urii reprezintă, de asemenea, un obiectiv al acțiunii externe a UE. Unul dintre **programele din țările partenere** care promovează egalitatea, incluziunea și respectul pentru diversitate, care sunt sprijinite de UE și puse în aplicare de societatea civilă în principalele țări partenere, este programul tematic „Europa globală – Drepturile omului și democrație”⁸³.

Combaterea urii reprezintă o preocupare globală, iar cooperarea internațională este o necesitate. Deși responsabilitatea noastră principală este de a combate ura și de a proteja drepturile omului în interiorul UE, există atât o responsabilitate, cât și un interes pentru consolidarea acțiunii externe a UE în acest domeniu. Toate strategiile privind o Uniune a egalității și Strategia UE privind combaterea antisemitismului includ acțiuni specifice pentru a lupta la nivel mondial împotriva urii și a discriminării. UE este unul dintre cei mai activi actori mondiali pe plan multilateral, de exemplu în cadrul ONU și al Consiliului Europei, în ceea ce privește promovarea libertății de religie sau de convingeri⁸⁴, având un trimis special dedicat promovării libertății de religie și de convingeri în afara UE. De asemenea, UE desfășoară dialoguri și acțiuni în țările partenere, în cooperare cu guvernele partenere, cu părțile interesate de la nivel local, cu organizațiile societății civile și cu actorii cu profil religios. Colaborarea strânsă cu responsabilii cu promovarea drepturilor la nivel mondial, regional și național⁸⁵ consolidează credibilitatea și eficacitatea acțiunii UE în interiorul și în afara Uniunii: Comisia și Înalțul Reprezentant își vor consolida angajamentul și rețelele la toate nivelurile, valorificând activitatea diplomatică, acțiunile concrete și parteneriatele externe ale UE. Participarea UE în cadrul Alianței Internaționale pentru Comemorarea

⁸² În acest scop, Comisia cooperează cu FRA în ceea ce privește coordonarea activității subgrupului pentru date privind egalitatea din cadrul Grupului la nivel înalt privind nediscriminarea, egalitatea și diversitatea.

⁸³ Comunicarea comună intitulată „Planul de acțiune al UE privind drepturile omului și democrația 2020-2024”, [JOIN\(2020\) 5 final](#), 25.3.2020. O nouă cerere de propuneri care vizează promovarea libertății de religie sau de convingeri este deschisă în prezent pentru candidaturi – [Cereri de propuneri și licitații \(europa.eu\)](#).

⁸⁴ A se vedea și Planul de acțiune de la Rabat privind interzicerea promovării urii naționale, rasiale sau religioase.

⁸⁵ De exemplu, raportorul special al ONU pentru libertatea de religie sau de convingeri, comisarul Consiliului Europei pentru drepturile omului și reprezentantul său special pentru antisemitism, ura față de musulmani și alte forme de intoleranță religioasă și infracțiuni motivate de ură.

Holocaustului permite o cooperare mai strânsă în ceea ce privește combaterea negării Holocaustului și prevenirea rasismului, xenofobiei și antisemitismului.

În cele din urmă, **instituțiile UE**, locurile de muncă și personalul acestora respectă cele mai înalte standarde în ceea ce privește combaterea discriminării și a urii. Aceasta este o prioritate majoră pentru Comisie, iar Planul de acțiune actualizat privind diversitatea și incluziunea pentru perioada 2023-2024 va fi un punct central al politicii interne în materie de resurse umane, etică și comunicare.

Comisia:

- va acorda **trimișilor** un mandat explicit pentru aprofundarea coordonării, inclusiv prin proiecte specifice finanțate de UE, și pentru maximizarea potențialului politicilor UE de combatere a urii, în mediul online și în mod direct;
- va organiza, la 19 decembrie 2023, o **reuniune specială în temeiul articolului 17 privind dialogul interconfesional**.

6. CONCLUZII

„Ceea ce chinuie victima cel mai mult nu este cruzimea opresorului, ci tăcerea martorilor.”

Elie Wiesel – laureat al Premiului Nobel, supraviețuitor al Holocaustului

UE s-a născut din hotărârea privind ralierea după război în jurul valorilor care stau la baza unei societăți favorabile incluziunii, diverse și democratice. Cu două războaie în vecinătatea noastră și având dovezi zilnice ale dezbinării în casele și în comunitățile noastre, Europa trebuie să își demonstreze hotărârea de a respecta și de a promova aceste valori.

La începutul anului 2024, Comisia va organiza o conferință la nivel înalt privind combaterea urii, cu participanți importanți implicați în lupta împotriva urii și a discriminării. Aceasta va deschide **un spațiu paneuropean al dialogului și reconcilierii**, pentru a permite trecerea de la ură și dezbinare la aplicarea în comun a valorilor noastre europene de egalitate și respectare a drepturilor omului și a demnității umane. În acest scop, Comisia va reuni, de asemenea, la nivel european, cetățeni din întreaga UE, în special tineri, cu factori de decizie, experți și membri ai celor mai afectate comunități. Aceste dialoguri europene pentru reconciliere ar trebui să conducă la recomandări privind construirea unor punți între comunitățile divizate și la transformarea în realitate a mottoului UE de a trăi „uniți în diversitate”. Comisia va încuraja statele membre să organizeze dialoguri similare la nivel național și nu numai.

Ura este inacceptabilă în Uniunea Europeană și în întreaga lume. Politicienii și personalitățile publice, precum și cetățenii din toate categoriile sociale ar trebui să fie pregătiți să ia atitudine și să își exprime cu tărie punctul de vedere. Nu trebuie să lăsăm nicio îndoială cu privire la hotărârea noastră nu numai de a ne proteja valorile, ci și de a face tot ce ne stă în putință pentru a le pune în practică. Protejarea persoanelor expuse riscului de ură este esențială pentru protejarea societății noastre și a modului nostru de viață. Acționând împreună, UE poate demonstra cu putere această hotărâre, făcând apel la toți europenii să ia atitudine împotriva urii și să se exprime în favoarea egalității, a incluziunii și a respectului.